

ΠΜΣ Φιλοσοφία και Διοίκηση

Μάθημα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ & ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ

Τρίτη Ημέρα: Συνέπειες & Διανομή

Δρ. Σεραφείμ Βολιώτης

Φεβρουάριος – Μάιος 2024

philman@philosophy.uoa.gr

ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ...

• Απόλυτη Ηθική

- κάνω καλό ή δεν κάνω κακό ...
- λογική = μη αντίφαση ...
- αυθεντικότητα = όχι ίδιο συμφέρον (εγωϊσμός) ...
- δικαιώματα & ανθρώπινη αξιοπρέπεια ...
- συμμετρία & ανθρωπισμός = όχι διάκριση ...
- ειδικές συνθήκες \Rightarrow θεμιτή (θετική) διάκριση ...

• Σχετική Ηθική

- ορισμός καλού – ηθική θεωρία: π.χ. συνεπειοκρατισμός
- αυτονομία: διαφορετικές ηθικές αρχές
- αυθεντία: εμπέλεια κρίσης
- συλλογικότητα: κοινωνικό συμβόλαιο

• Περιορισμοί;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

- **Μεγάλη εταιρεία χρηματοοικονομικών:**
 - υπάλληλος απλύθηκε επειδή αρνήθηκε να φορά ψηλοτάκουνα
- **Ηθικό φορτίο;**
- **Θέματα ...**
 - υγεία
 - αυτονομία ατόμου
 - διάκριση
 - αντικειμενοποίηση
 - σεξουαλικές στατηγικές
 - ελευθερία επιλογών – αυτονομία εταιρείας
 - συναίνεση

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΠΑΦΗ – ΕΠΙΘΕΣΗ (UK)

“Δεν πιστεύει εύλογα πως ο άλλος συναίνεσε”

• Δυνατότητα Συναίνεσης

- Συνείδηση
 - ύπνος
 - αναισθησία: ουσίες/φάρμακα/αλκοόλ
- Νομική (ηλικία)
 - < 13 απόλυτη
 - $13 \leq < 16$ μόνο αν εύλογα πιστεύει πως είναι μεγαλύτερο

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΠΑΦΗ – ΕΠΙΘΕΣΗ (UK)

“Δεν πιστεύει εύλογα πως ο άλλος συναίνεσε”

• Έκφραση Συναίνεσης

Ευελιξία

- σιωπή ενθάρρυνσης
- διαρκής συναίνεση
- άτυπη συναίνεση (γλώσσά σώματος)
- έκπληξη – «θέλω να μη χρειάζεται να το λέω»

μόνο το όχι

είναι

ΟΧΙ

Ασφάλεια

έγγραφο
ανανέωση

μόνο το ναι

είναι

ΝΑΙ

ΟΧΙ ≠ ΟΧΙ

- φλέρτ/μυστήριο
 - όχι = ίσως, ίσως = ναι
- ενόχη: μεταβίβαση ευθύνης
- απώλεια ελέγχου - φαντασίωση

ΝΑΙ ≠ ΝΑΙ

- εκβίαση: ρητή ή υποβόσκουσα
 - χειραγώγηση
- κοινωνική επιταγή
 - ανταλλαγή

(ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ) ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

1. Μη **αποδεκτή** σεξουαλική προσέγγιση ...
 2. ... με σκοπό ή αποτέλεσμα ...
 3. ... την επιδείνωση εργασικών συνθήκων.
- **όχι απαραίτητα ιεραρχική**
 - **ανεξαρτήτως φύλου**
 - **Εκβίαση**
 - σεξουαλική ζήτηση
 - **με απειλή ιεραρχική ή μισθολογική στασιμότητα ή επιδείνωση**
 - **Σεξουαλική στρατηγική (κρυφή)**
 - σεξουαλική προσφορά
 - **για ιεραρχική ή μισθολογική ανέλιξη**
 - **Συμφωνία**
 - σεξουαλική προσφορά & ζήτηση
 - **για ηδονή & ιεραρχική ή μισθολογική ανέλιξη**

ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

“Δεν πιστεύει εύλογα πως ο άλλος συναίνεσε”

- **Κενό Γνώσης**
 - θ: γνωρίζει τη μη συναίνεση
 - Θ: γνωρίζει (εύλογα) τη μη συναίνεση?
- **Νομική απόδοση: έγκλημα**
 - → στέρηση ελευθερίας
 - βάρος και επίπεδο απόδειξης
 - (πρότερη) συμπεριφορά θ → εύλογη πεποίθηση Θ?
- **Ηθική απόδοση: κακή πράξη**
 - → ηθική απαξία
 - βάρος σε Θ να αναζητήσει συναίνεση
- **Αιτιώδης απόδοση: αίτιο**
 - (πρότερη) συμπεριφορά θ → αποτέλεσμα?
 - αυτονομία & ελευθερία έκφρασης/κίνησης
 - ασφάλεια: αύτο-προστασία & πόροι Πολιτείας

ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ

- **Ελεύθερη**
 - χωρίς βία
 - χωρίς απειλή βίας
 - χωρίς χειραγώγηση
- **Ενημερωμένη**
 - χωρίς εξαπάτηση
 - με όλα τα στοιχεία που δικαιούται να έχει
- **Διαρκής**
 - ελεύθερη αναίρεση
 - αναίρεση ή επιβεβαίωση;
- **Ηθική ευθύνη:** αναζήτηση συναίνεσης
 - συνθήκες συναίνεσης
 - αλλαγή συνθηκών
- **Διαπραγμάτευση:** σκληρές & βρώμικες τεχνικές
 - διαπλοκή ενδιαφερόντων
 - συμφωνία - συναίνεση

ISCT: Ελεύθερος Ηθικός Χώρος

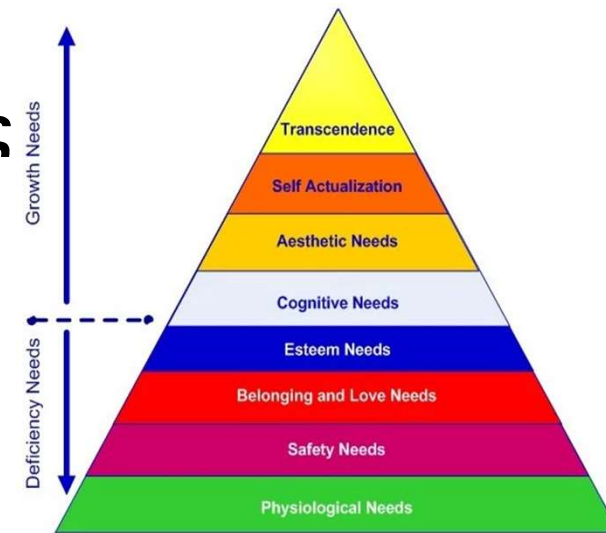
Donaldson & Dunfee (1994)

- **Κοινότητα ορίζει τους κανόνες της**
 - ανθρώπινη πηγή ηθικής
 - αυτονομία & ελευθερία
 - κοινωνικό συμβόλαιο
- **Όρια αυτονομίας & ελευθερίας**
 - **αυθεντικοί κανόνες: συναίνεση**
 - ενημερωμένη συναίνεση: είσοδος
 - μη-καταπίεση: έξοδος (διάρκεια)
 - **νομιμοποιημένοι κανόνες**
 - συμβατοί με υπερ-θέσμια
 - **υπερ-θέσμια: σύγκληση**
 - ηθικών θεωριών
 - θρησκευτικών κανόνων: καλοί Θεοί
 - πανανθρώπινων αρχών ...

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

- Αξιοπρέπεια
- Θεμιτή (θετική) διάκριση: ιδιαίτερες ανάγκες
- Αλλά
 - Προσηματικότητα & Συμμετρία
 - «το δικαίωμά μου...»
 - «τα δικαιώματά όλων»
 - Αντίφαση: δικαιωτισμός βλάπτει
 - εκτίμηση/προσδοκία: θετικό → ουδέτερο ...
 - προσπάθεια & παραγωγή & αυτοεκτίμηση
 - imposter syndrome: «γιατί μου αξίζει...» & «γιατί σου αξίζει...»
 - υπαρξιακό κενό & σκοπός ζωής;
 - Εξέλιξη & Ανταγωνισμός & Ανάπτυξη
 - επιβίωση στη ζούγκλα: : «εμένα ποιος μου διασφαλίζει;»
 - Σύγκρουση Δικαιωμάτων
 - Διασφάλιση Δικαιωμάτων → ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
 - έλλειψη πόρων
 - δημιουργία πόρων και διανομή

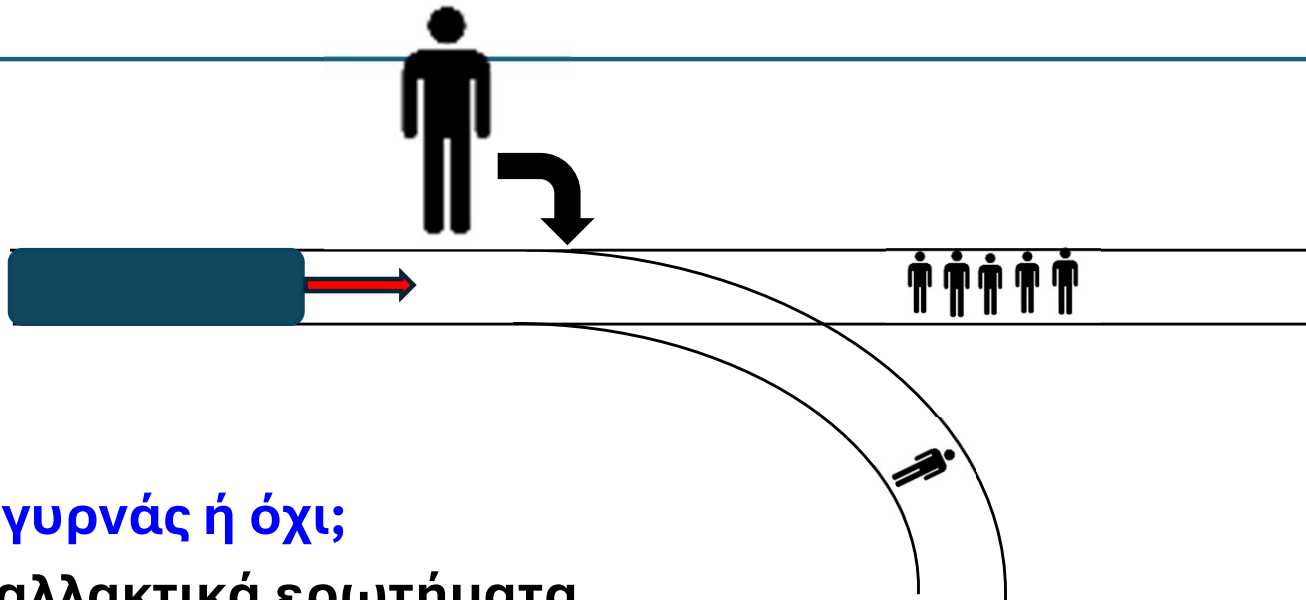

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ & ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

- **Δίκαιη Διανομή Αγαθού ή Κοινού Βάρους**
 - **Ισότητα** (αμεροληψία): απόλυτη **Συμμετρία**
 - ... στους συμμετέχοντες ...
 - **Συμμετρία** υπό συνθήκη
 - **Ανάγκη**: άδεια ασθενείας
 - **Συλλογική συνεισφορά**: «βαρέα & ανθυγιεινά»
 - **Προσπάθεια**: υπάλληλοι
 - **Αποτέλεσμα**: bonus – stock options(κίνητρο)
 - **Περιουσιακό δικαίωμα**: μέτοχος
- **Δίκαιη Διαδικασία**
 - **τυχαία** επιλογή
 - **καταστατικές** προβλέψεις ...
- **Rawls ηθική δικαιοσύνη: ελευθερία v. ισότητα**
 - αρχή της **αυτονομίας**: συνείδησης, έκφρασης, συλλογικότητας
 - **ισότητα** ευκαιρίας
 - προστασία των **ευάλωτων**

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

- **Το γυρνάς ή όχι;**
- **Εναλλακτικά ερωτήματα**
 - 5 v 2, 5 v 3, 5 v 4;
 - συγγενής, φίλος, παιδί, σύζυγος, πεθερά;
 - ναρκομανής, υπέρβαρος, υπερήλικας;
- **Κοστολόγηση Ανθρώπινης Ζωής;**
 - δρόμοι
 - δημόσια υγεία
- **Επίδραση/Ευθύνη & Παράλειψη...**

ΚΑΛΗ ΜΕΛΕΤΗ!